

II

(Mededelingen)

MEDEDELINGEN VAN DE INSTELLINGEN EN ORGANEN VAN DE EUROPESE
UNIE

COMMISSIE

Bekendmaking overeenkomstig artikel 4 van Verordening (EEG) nr. 479/92 van de Raad betreffende de toepassing van artikel 81, lid 3, van het Verdrag op bepaalde groepen overeenkomsten, besluiten en onderling afgestemde feitelijke gedragingen tussen lijnvaartondernemingen („consortia”)

(Voor de EER relevante tekst)

(2008/C 266/01)

Overeenkomstig artikel 4 van Verordening (EEG) nr. 479/92 van de Raad ⁽¹⁾ verzoekt de Commissie de belanghebbenden hun opmerkingen te maken over het bijgevoegde voorontwerp van Verordening (EG) van de Commissie betreffende de toepassing van artikel 81, lid 3, van het EG-Verdrag op bepaalde groepen overeenkomsten in de sector van het zeevervoer. Opmerkingen (referentie HT.1065) dienen binnen een maand na de publicatie van deze mededeling te worden toegezonden aan:

Europese Commissie
Directoraat-generaal Concurrentie
Referentie HT.1065
Eenheid COMP/F1, Kantoor J70 2/55
B-1049 Brussel
Fax (32-2) 295 01 28
E-mail: COMP-GREFFE-ANTITRUST@ec.europa.eu

⁽¹⁾ PBL 55 van 29.2.1992, blz. 3.

**„VOORONTWERP VAN
VERORDENING (EG) Nr. [XXX] VAN DE COMMISSIE
van [XXX]**

betreffende de toepassing van artikel 81, lid 3, van het Verdrag op bepaalde groepen overeenkomsten, besluiten en onderling afgestemde feitelijke gedragingen tussen lijnvaartondernemingen („consortia”)

(Voor de EER relevante tekst)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op Verordening (EEG) nr. 479/92 van de Raad van 25 februari 1992 betreffende de toepassing van artikel 85, lid 3, van het Verdrag op bepaalde groepen overeenkomsten, besluiten en onderling afgestemde feitelijke gedragingen tussen lijnvaartondernemingen (consortia) ⁽¹⁾, en met name op artikel 1,

Na bekendmaking van de ontwerp-verordening ⁽²⁾,

Na raadpleging van het Adviescomité voor mededingingsregelingen en economische machtsposities,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Commissie is krachtens Verordening (EEG) nr. 479/92 gemachtigd artikel 81, lid 3, van het Verdrag bij verordening van toepassing te verklaren op bepaalde overeenkomsten, besluiten of onderling afgestemde feitelijke gedragingen tussen scheepvaartondernemingen (consortia) met als doel de gezamenlijke exploitatie van lijnvaartdiensten die door de samenwerking die zij tussen de deelnemende scheepvaartondernemingen doen ontstaan, de mededinging binnen de gemeenschappelijke markt kunnen beperken en de handel tussen lidstaten ongunstig kunnen beïnvloeden, en derhalve onder het verbod van artikel 81, lid 1, van het Verdrag kunnen vallen.
- (2) Uit hoofde van deze bevoegdheid heeft de Commissie Verordening (EG) nr. 823/2000 van de Commissie van 19 april 2000 vastgesteld houdende toepassing van artikel 81, lid 3, van het EG-Verdrag op bepaalde groepen overeenkomsten, besluiten en onderling afgestemde feitelijke gedragingen tussen lijnvaartondernemingen (consortia) ⁽³⁾, die op 25 april 2010 verstrijkt. Op basis van de ervaring die de Commissie tot nu toe heeft opgedaan kan worden geconcludeerd dat de rechtvaardigingsgronden voor een groepsvrijstelling nog steeds gelden aangezien is vastgesteld dat deze voor vervoerders en vervoergebruikers goed heeft gewerkt. Er moeten echter aanpassingen worden aangebracht om de verwijzingen te schrappen naar de inmiddels ingetrokken Verordening (EG) nr. 4056/86, die de groepsvrijstelling voor lijnvaartconferenties bevatte op grond waarvan lijnvaartondernemingen de prijzen en capaciteiten konden vaststellen. De wijzigingen moeten voorts gericht zijn op een sterkere mate van convergentie tussen Verordening (EG) nr. 823/2000 en andere geldende groepsvrijstellingsverordeningen betreffende horizontale samenwerking en terzelfder tijd rekening houden met de huidige marktpraktijken in de lijnvaartsector.
- (3) Er bestaat een groot aantal verschillende consortiumovereenkomsten op de markt. In de onderhavige verordening

zou een consortiumovereenkomst moeten bestaan uit een overeenkomst of een aantal verschillende maar onderling samenhangende overeenkomsten op basis waarvan de partijen de gemeenschappelijke dienst exploiteren. De rechtsvorm van deze overeenkomsten wordt als minder belangrijk beschouwd dan de onderliggende economische realiteit dat de partijen een gemeenschappelijke dienst verschaffen.

- (4) De onderhavige verordening is daarentegen niet van toepassing op mededingingsbeperkende overeenkomsten tussen consortia of tussen een of meer van hun leden enerzijds en andere scheepvaartondernemingen anderzijds. Evenmin is zij van toepassing op mededingingsbeperkende overeenkomsten tussen verscheidene consortia die binnen hetzelfde vaargebied werkzaam zijn of tussen de leden van die consortia.
- (5) Het voordeel van de groepsvrijstelling dient te worden beperkt tot die overeenkomsten waarvan met voldoende zekerheid kan worden aangenomen dat zij aan de voorwaarden van artikel 81, lid 3, voldoen.
- (6) De in deze verordening omschreven consortia dragen in het algemeen bij tot verbetering van de productiviteit en de kwaliteit van de aangeboden lijnvaartdiensten wegens de rationalisatie van de activiteiten van de deelnemende ondernemingen die hiervan het gevolg is en door de schaalvoordelen waartoe zij bij het gebruik van schepen en van haveninstallaties leiden. Zij dragen tevens bij tot de bevordering van de technische en economische vooruitgang doordat zij tot gebruik van containers op omvangrijkere schaal en tot een efficiënter gebruik van de scheepscapaciteit aanzetten en dat gebruik tevens gemakkelijken. Een der belangrijkste wezenlijke kenmerken van consortia bestaat erin dat zij, met het oog op de invoering en de exploitatie van een gemeenschappelijke dienst, de capaciteit aan de fluctuaties in vraag en aanbod aanpassen. Daarentegen is het weinig waarschijnlijk dat een ongerechtvaardigde beperking van de activiteit en de gemeenschappelijke vaststelling van vrachttarieven of de verdeling van markten en klanten tot efficiëntieverbetering leidt. Derhalve moeten consortiumovereenkomsten waarin dit soort activiteiten zijn vastgelegd, ongeacht de marktmacht van de partijen van de werkingsfeer van de onderhavige verordening worden uitgesloten.
- (7) Een billijk aandeel in de voordelen die uit de efficiëntieverbetering voortvloeien moet aan de gebruikers worden doorgegeven. De gebruikers van de door de consortia aangeboden scheepvaartdiensten kunnen voordeel hebben bij de verbetering van de productiviteit die door consortia mogelijk wordt gemaakt. Deze voordelen kunnen onder andere bestaan in een grotere frequentie van afvaart en aanloop of in een betere regeling daarvan, alsmede in een betere kwaliteit en individualisering van de aangeboden diensten door het gebruik van modernere schepen en modernere haven- of andere faciliteiten.

⁽¹⁾ PBL 55 van 29.2.1992, blz. 3.

⁽²⁾ [...].

⁽³⁾ PBL 100 van 20.4.2000, blz. 24.

- (8) Die voordelen komen de gebruikers echter slechts daadwerkelijk ten goede voor zover er in de vaargebieden waarin de consortia werkzaam zijn, voldoende mededinging is. Dit vereiste van artikel 81, lid 3, kan worden geacht vervuld te zijn indien het consortium onder een bepaalde marktaandeeldrempel blijft en derhalve kan worden verondersteld dat het daadwerkelijke, hetzij reële hetzij potentiële, concurrentie van niet bij het consortium aangesloten ondernemingen ondervindt. Bij het bepalen van de marktaandelen dient niet alleen rekening te worden gehouden met het rechtstreekse scheepvaartverkeer tussen de havens die door een consortium worden aangedaan, maar ook met de eventuele mededinging van andere lijnvaardiensdiensten vanuit havens die met die van het consortium substitueerbaar zijn en, in voorkomend geval, van andere wijzen van vervoer.
- (9) Overeenkomsten die mededingingsbeperkingen bevatten welke niet onontbeerlijk zijn om de doelstellingen te bereiken die het verlenen van de vrijstelling rechtvaardigen moeten niet door de onderhavige verordening worden vrijgesteld. Hiertoe moeten de in artikel 4 genoemde activiteiten van de werkingssfeer van deze verordening worden uitgesloten.
- (10) Bovendien moet de vrijstelling slechts worden verleend wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan. De consortiumovereenkomsten dienen met name een bepaling te bevatten die elke scheepvaartonderneming welke bij deze overeenkomsten partij is, in staat stelt om met inachtneming van een redelijke opzegtermijn het consortium te verlaten. Voor de consortia met een verdoerde samenwerking en/of met kapitaalintensieve investeringen dient evenwel in een langere opzegtermijn te worden voorzien, teneinde rekening te houden met de grote investeringen die voor de oprichting ervan werden gedaan en met het feit dat deze bij vertrek van een van de leden op het stuk van reorganisatie meer verplichtingen hebben. Het valt te rechtvaardigen dat consortia zekerheid trachten te krijgen voor nieuwe investeringen in een bestaande dienstverlening. Daarom moet de mogelijkheid van de partijen bij een consortiumovereenkomst om in hun overeenkomst een „niet-terugtrekkingsclausule” op te nemen, ook gelden in situaties waarin de partijen bij een bestaande consortiumovereenkomst zijn overeengekomen aanzienlijke nieuwe investeringen te doen en de kosten van deze nieuwe investeringen een nieuwe „niet-terugtrekkingsclausule” rechtvaardigen.
- (11) Een verdere voorwaarde dient te zijn dat de consortia en de leden daarvan niet op eenzelfde lijn verschillende vervoerprijzen en vervoersvoorwaarden mogen hanteren waarvoor de uitsluitende beweegreden in het land van oorsprong of in bestemming van de vervoerde producten is gelegen en daarmee binnen de Gemeenschap ten nadele van bepaalde havens, verladers, vervoerders of tussenpersonen op het gebied van vervoer verlegging van het handelsverkeer teweegbrengen, tenzij die prijzen of voorwaarden op basis van kostenverschillen economisch kunnen worden gerechtvaardigd.
- (12) Aan de vrijstelling dienen tevens bepaalde verplichtingen te worden verbonden. De vervoergebruikers moeten in dit opzicht te allen tijde kennis kunnen nemen van de voorwaarden voor de zeevervoerdiensten die door de consortiumleden gemeenschappelijk worden geëxploiteerd. Er dient in een procedure te worden voorzien voor daadwerkelijk en doelmatig overleg tussen het consortium en de vervoergebruikers over de door deze overeenkomsten bestreken activiteiten. In deze verordening is tevens bepaald wat onder „daadwerkelijk en doelmatig overleg” dient te worden verstaan en wat de voornaamste procedurele fasen zijn die daarbij dienen te worden gevolgd.
- (13) Dit overleg kan een efficiëntere werking van zeevervoerdiensten waarborgen, waarbij met de behoeften van de gebruikers rekening wordt gehouden. Derhalve dient voor bepaalde afspraken die uit dit overleg kunnen voortvloeien, vrijstelling te worden verleend. Dit overleg dient echter te worden beperkt tot de voorwaarden en de kwaliteit van de door het consortium of door zijn leden aangeboden lijnvaardiensdiensten die door de onderhavige verordening worden vrijgesteld.
- (14) The marktaandeeldrempel, de uitsluiting van bepaalde gedragingen van deze vrijstelling alsook de overige hieraan verbonden voorwaarden en verplichtingen moeten er normaal gesproken voor zorgen dat de overeenkomsten waarop de groepsvrijstelling van toepassing is de betrokken ondernemingen niet de mogelijkheid bieden de mededinging voor een wezenlijk deel van de betrokken diensten uit te schakelen.
- (15) Wanneer in individuele gevallen overeenkomsten die aan de voorwaarden van deze verordening voldoen, toch met artikel 81, lid 3, onverenigbare gevolgen hebben, kan de Commissie het voordeel van de groepsvrijstelling intrekken.
- (16) Deze verordening sluit toepassing van artikel 82 van het Verdrag niet uit.
- (17) Met het oog op het verstrijken van Verordening (EG) nr. 823/2000 is het dienstig om een nieuwe verordening vast te stellen, waarbij de generieke vrijstelling wordt hernieuwd,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

HOOFDSTUK I

WERKINGSSFEER EN DEFINITIES

Artikel 1

Werkings sfeer

Deze verordening betreft consortia slechts voor zover zij van of naar een of naar verscheidene havens van de Gemeenschap internationale lijnvaardiensdiensten verzorgen.

Artikel 2

Definities

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

1. „consortium”, een overeenkomst of een aantal onderling samenhangende overeenkomsten tussen twee of meer vervoerders die uitsluitend voor goederenvervoer, en voornamelijk per container, schepen exploiteren en in een of meer vaargebieden geregelde internationale lijnvaardiensdiensten verzorgen, welke overeenkomst tot voorwerp heeft een samenwerking tot stand te brengen voor gemeenschappelijke exploitatie van een zeevervoerdienst die de dienst welke zonder het consortium individueel door elk van zijn leden zou worden aangeboden, verbeterd, teneinde door middel van technische, operationele en/of commerciële overeenkomsten, hun werkzaamheden te rationaliseren;

2. „lijnvaart”, vervoer van goederen dat op geregelde wijze geschiedt op (een) welbepaalde route(s) tussen havens en volgens vooraf aangekondigde uurregelingen en reisdata, en dat voor alle vervoergebruikers tegen betaling zelfs op incidentele basis beschikbaar is;
3. „overeenkomst van dienstverlening”, een tussen een of verscheidene vervoergebruikers en een consortium of een individueel lid daarvan gesloten contractuele overeenkomst, waarbij, als tegenprestatie voor de verbintenis om gedurende een gegeven periode een bepaalde hoeveelheid goederen door het consortium te doen vervoeren, de gebruiker aanspraak kan maken op de individuele verbintenis van dat lid van het consortium of van het consortium zelf om hem een dienst te verlenen van een welbepaalde en geïndividualiseerde kwaliteit die speciaal op zijn behoeften is toegesneden;
4. „vervoergebruiker”, een onderneming (bijvoorbeeld verladers, geadresseerden, expediteurs, enz.) of haar vertegenwoordigende organisatie die met een consortium (of met een der leden daarvan) voor het vervoer van goederen een contractuele overeenkomst heeft gesloten, of blijk heeft gegeven van het voornemen daartoe;
5. „aanvang van de dienstverlening”, de datum waarop het eerste schip afvaart in het kader van de dienstverlening of, indien er een aanzienlijke nieuwe investering werd verricht, de datum waarop het eerste schip afvaart in de omstandigheden die rechtstreeks voortvloeien uit een aanzienlijke nieuwe investering;
6. „aanzienlijke nieuwe investering”, een investering die resulteert in de bouw, de aankoop of het bevrachten op lange termijn van schepen die speciaal ontworpen zijn en nodig zijn voor de exploitatie van de dienst, en die ten minste de helft uitmaken van de door de consortiumleden verrichte totale investeringen met betrekking tot de door het consortium aangeboden zeevervoerdienst.

HOOFDSTUK II

VRIJSTELLINGEN

Artikel 3

Vrijgestelde overeenkomsten

1. Artikel 81, lid 1, van het Verdrag wordt uit hoofde van lid 3 van genoemd artikel, onder de in deze verordening genoemde voorwaarden en verplichtingen voor de in lid 2 van het onderhavige artikel bedoelde werkzaamheden die tot de in de artikelen 1 en 2 van deze verordening omschreven consortiumsovereenkomsten behoren, buiten toepassing verklaard.
2. De buitentoepassingverklaring geldt uitsluitend voor de volgende activiteiten:
  - a) de werkzaamheden met betrekking tot de gemeenschappelijke exploitatie van lijnvaartdiensten, die een van de volgende activiteiten omvatten:
    - i) onderlinge afstemming en/of gemeenschappelijke vaststelling van de dienstregelingen en van de aanloophavens;
    - ii) uitwisseling, verkoop of wederzijdse bevrachting van scheepsruimte of van „slots” op schepen;
    - iii) gemeenschappelijk gebruik („pooling”) van schepen en/of haveninstallaties;
    - iv) gebruik van een of meer gemeenschappelijke kantoren voor de exploitatie;

- v) beschikbaarstelling van containers, chassis of andere uitrustingen en/of overeenkomsten van huur, leasing of koop van deze uitrustingen;
- vi) gebruik van een geautomatiseerd systeem voor de uitwisseling van gegevens en/of van een systeem voor gemeenschappelijke documentatie;
- b) capaciteitsaanpassingen naar gelang van de fluctuaties in vraag en aanbod;
- c) gemeenschappelijke exploitatie of gemeenschappelijk gebruik van haventerminals en de daarmee verbonden diensten (bijvoorbeeld diensten inzake overlading op lichters en stuwage);
- d) elke andere activiteit die met de onder a) tot en met c) genoemde activiteiten verbonden en voor de uitoefening daarvan onontbeerlijk is.

3. De volgende clausules worden in het bijzonder geacht op verbonden activiteiten in de zin van lid 2, onder d), betrekking te hebben:

- a) een aan de leden van het consortium opgelegde verplichting om in het (de) betrokken vaargebied(en) aan het consortium toegewezen vaartuigen te gebruiken en het verbod om ruimte op schepen van derden te bevrachten;
- b) een aan de leden van het consortium opgelegd verbod om zonder voorafgaande toestemming van de andere leden van het consortium aan andere vervoerders die in het (de) betrokken vaargebied(en) schepen exploiteren ruimte toe te wijzen of voor bevrachting aan te bieden.

Artikel 4

Niet onder de vrijstelling vallende overeenkomsten

De in artikel 3 bedoelde vrijstelling is niet van toepassing op overeenkomsten die, op zich of in combinatie met andere factoren waarover de partijen controle hebben, direct of indirect, tot doel hebben:

- a) de prijzen bij verkoop van lijnvaartdiensten aan derden vast te stellen;
- b) de beperking van capaciteit of verkopen, behalve de in artikel 3, lid 2, onder b), van deze verordening bedoelde capaciteitsaanpassingen;
- c) de toewijzing van markten of klanten.

HOOFDSTUK III

VOORWAARDEN VOOR DE VRIJSTELLING

Artikel 5

Voorwaarden betreffende het marktaandeel

1. Om voor de in artikel 3 bedoelde vrijstelling in aanmerking te komen moet een consortium op elke markt waarop het werkzaam is, een marktaandeel van minder dan 30 %, gerekend in volume van de vervoerde goederen (vrachtonnen of 20 voet equivalent) bezitten.
2. Om vast te stellen of deze drempel is bereikt:
  - a) moeten de marktaandelen van vervoerders die zowel afzonderlijk als binnen een consortium op dezelfde relevante markt diensten verlenen, worden geaggregeerd;
  - b) moeten de marktaandelen van de consortia die op dezelfde relevante markten actief zijn en die door gemeenschappelijk lidmaatschap met elkaar zijn verbonden, worden geaggregeerd.

3. De vrijstelling van artikel 3 blijft van toepassing indien gedurende een periode van twee opeenvolgende kalenderjaren het in lid 1 van het onderhavige artikel bedoelde marktaandeel met niet meer dan een tiende wordt overschreden.

4. Indien een van de in de leden 1 en 3 genoemde drempels wordt overschreden, blijft gedurende een periode van zes maanden gerekend vanaf het einde van het kalenderjaar waarin de overschrijding plaatsvond, de in artikel 3 bedoelde vrijstelling van toepassing. Die periode wordt op twaalf maanden gebracht indien de overschrijding aan het verlaten van de betrokken markt door een niet bij het consortium aangesloten zeevervoerder is toe te schrijven.

Artikel 6

Bijkomende voorwaarden

Om voor de in artikel 3 bedoelde vrijstelling in aanmerking te komen moet aan alle onderstaande voorwaarden worden voldaan:

- a) het consortium moet elk van zijn leden de mogelijkheid bieden om door een afzonderlijk contract zijn eigen overeenkomsten van dienstverlening aan te bieden;
- b) de consortiumovereenkomst moet de scheepvaartondernemingen die daarvan lid zijn, het recht toekennen om het consortium te verlaten zonder enige financiële of andere sanctie, zoals met name een verplichting om hun vervoersactiviteiten in het (de) betrokken vaargebied(en) te staken, al dan niet gepaard gaande met de bepaling dat deze activiteiten na verloop van een bepaalde termijn kunnen worden voortgezet. Aan dit recht is een maximumopzegtermijn van 6 maanden verbonden. In de consortiumovereenkomst kan echter worden bepaald dat hiervan alleen mededeling kan worden gedaan na afloop van een beginperiode van ten hoogste 18 maanden, te rekenen vanaf de datum van inwerkingtreding van de consortiumovereenkomst of de overeenkomst om een aanzienlijke nieuwe investering in de gezamenlijke zeevervoerdienst te verrichten. Wanneer de datum van inwerkingtreding van de overeenkomst valt voor de datum van aanvang van de dienstverlening, bedraagt de beginperiode niet meer dan 24 maanden, te rekenen vanaf de datum van inwerkingtreding van de consortiumovereenkomst of de datum van inwerkingtreding van de overeenkomst om een aanzienlijke nieuwe investering in de gezamenlijke zeevervoerdienst te verrichten. In het geval van een sterk geïntegreerd consortium met hoge investeringsgraad die resulteert uit het speciaal met het oog op de oprichting van het consortium aankopen of bevrachten van schepen door zijn leden, bedraagt de maximumopzegtermijn eveneens 6 maanden, maar in de overeenkomst kan worden bepaald dat hiervan slechts mededeling kan worden gedaan na afloop van een beginperiode van ten hoogste 30 maanden, te rekenen vanaf de datum van inwerkingtreding van de consortiumovereenkomst of de overeenkomst om een aanzienlijke nieuwe investering in de gezamenlijke zeevervoerdienst te verrichten. Wanneer de datum van inwerkingtreding van de overeenkomst valt voor de datum van aanvang van de dienstverlening, bedraagt de beginperiode niet meer dan 36 maanden, te rekenen vanaf de datum van inwerkingtreding van de consortiumovereenkomst of de datum van inwerkingtreding van de overeenkomst om een aanzienlijke nieuwe investering in de gezamenlijke zeevervoerdienst te verrichten;
- c) noch het consortium, noch de ondernemingen die daarvan lid zijn, benadelen binnen de gemeenschappelijke markt bepaalde havens, gebruikers of vervoerders, door voor het vervoer van identieke goederen in het door de overeenkomst bestreken gebied verschillende prijzen en voorwaarden te hanteren naar gelang van het land van herkomst of bestem-

ming, of naar gelang van de haven van lading of lossing, tenzij deze verschillen in prijzen of voorwaarden op basis van kostenverschillen economisch kunnen worden gerechtvaardigd.

HOOFDSTUK IV

VERPLICHTINGEN

Artikel 7

Verplichting om vervoergebruikers te raadplegen

1. Aan de in artikel 3 bedoelde vrijstellingen zijn de in de leden 2 en 3 vervatte verplichtingen verbonden.
2. Tussen de vervoergebruikers of hun vertegenwoordigende organisaties en het consortium moet daadwerkelijk overleg worden gevoerd teneinde voor alle belangrijke zaken, niet louter operationele, van ondergeschikt belang zijnde zaken, oplossingen te vinden met betrekking tot de voorwaarden en de kwaliteit van de door het consortium of door zijn leden aangeboden lijnvaartdiensten.
3. Dit overleg geschiedt steeds wanneer een van bovenvermelde partijen erom verzoekt.
4. Het overleg moet behoudens overmacht, voorafgaan aan de toepassing van de maatregel waarop het overleg betrekking heeft. Indien de leden van het consortium wegens overmacht een besluit moeten uitvoeren alvorens overleg is geschied, moet dit overleg, indien daarom wordt verzocht, binnen tien werkdagen na indiening van dit verzoek worden gevoerd. Behoudens bedoelde overmacht, waarnaar in de mededeling dient te worden verwezen, wordt aan de maatregel geen ruchtbaarheid gegeven alvorens dit overleg heeft plaatsgevonden.
5. Dit overleg verloopt in de volgende procedurele fasen:
  - a) voorafgaand aan het overleg verstrekt het consortium aan de vervoergebruikers of hun vertegenwoordigende organisaties gedetailleerde schriftelijke inlichtingen over het vraagstuk waarop het overleg betrekking heeft;
  - b) tussen partijen worden standpunten uitgewisseld, hetzij schriftelijk, hetzij door het organiseren van bijeenkomsten, hetzij door middel van beide, waarbij de vertegenwoordigers van de tot het consortium behorende scheepvaartondernemingen en die van de deelnemende vervoergebruikers of hun vertegenwoordigende organisaties gemachtigd zijn een gemeenschappelijk standpunt te bereiken; partijen doen daartoe al het mogelijke;
  - c) indien ondanks de inspanningen van beide partijen geen gemeenschappelijk standpunt kan worden bereikt, dient dit verschil van mening te worden vastgesteld en openbaar te worden gemaakt. Elke partij kan de Commissie hiervan in kennis stellen;
  - d) voor de afronding van het overleg kan een redelijke termijn worden vastgesteld, indien mogelijk met instemming van beide partijen. Behoudens in uitzonderlijke gevallen of in geval van overeenstemming tussen partijen, mag deze termijn niet korter zijn dan een maand.
6. De voorwaarden van de door het consortium en zijn leden aangeboden zeevervoerdiensten, met inbegrip van die welke verband houden met de kwaliteit van deze diensten en alle desbetreffende wijzigingen, moeten voor een redelijke prijs ter beschikking van de gebruikers worden gesteld en moeten te allen tijde ten kantore van de scheepvaartondernemingen die lid van het consortium zijn of in dat van het consortium zelf, dan wel ten kantore van hun commissionairs, kosteloos kunnen worden geraadpleegd.

*Artikel 8***Andere met de vrijstelling verbonden verplichtingen**

Elk consortium dat voor toepassing van deze verordening in aanmerking wenst te komen, moet op verzoek van de Commissie of van de mededingingsautoriteit van een lidstaat aantonen dat de in de artikelen 5 tot en met 7 genoemde voorwaarden en verplichtingen zijn vervuld. Hiertoe legt de verzoevende autoriteit per geval een termijn vast, die minstens drie maanden bedraagt.

HOOFDSTUK V

DIVERSE BEPALINGEN*Artikel 9***Geheimhoudingsplicht**

1. De krachtens artikel 8 ingewonnen inlichtingen mogen slechts worden gebruikt voor de toepassing van deze verordening.
2. De Commissie en de autoriteiten der lidstaten, alsmede hun personeelsleden en functionarissen, zijn verplicht de inlichtingen welke zij bij de toepassing van deze verordening hebben ingewonnen en welke naar de aard ervan onder de geheimhoudingsplicht vallen, niet openbaar te maken.
3. De bepalingen van de leden 1 en 2 vormen geen beletsel voor de openbaarmaking van algemene informatie of overzichten waarin geen gegevens met betrekking tot individuele ondernemingen of ondernemersverenigingen zijn opgenomen.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.”

*Artikel 10***Individuele intrekking**

1. De Commissie kan overeenkomstig artikel 29 van Verordening (EEG) nr. 1/2003 ⁽¹⁾ de bij de onderhavige verordening verleende generieke vrijstelling intrekken, wanneer zij in een bepaald geval vaststelt dat een overeenkomst, besluit van een ondernemersvereniging of onderling afgestemde feitelijke gedraging waarop artikel 3 van de onderhavige verordening van toepassing is desalniettemin bepaalde gevolgen heeft die onverenigbaar zijn met artikel 81, lid 3, van het EG-Verdrag, en met name indien:

- a) in de relevante markt waar het consortium werkzaam is, de leden van het consortium geen daadwerkelijke, hetzij reële hetzij potentiële, concurrentie van niet tot het consortium behorende ondernemingen ondervinden;
- b) de consumenten geen billijk aandeel krijgen in de winst die door het consortium wordt gegenereerd, met name indien het consortium herhaaldelijk verzuimt de in artikel 7 van onderhavige verordening vastgelegde verplichtingen na te komen.

2. Wanneer in een bepaald geval een overeenkomst, besluit van een ondernemersvereniging of een onderling afgestemde feitelijke gedraging als bedoeld in lid 1, op het grondgebied, of een gedeelte van het grondgebied, van een lidstaat dat alle kenmerken van een afzonderlijke geografische markt vertoont, met artikel 81, lid 3, van het Verdrag onverenigbare gevolgen heeft, kan de mededingingsautoriteit van die lidstaat de groeps-vrijstelling op het betrokken grondgebied intrekken.

*Artikel 11***Inwerkingtreding**

Deze verordening treedt in werking op 26 april 2010.

Zij is van toepassing tot 25 april 2015.

⁽¹⁾ PB L 1 van 4.1.2003, blz. 1.